

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

5. Handout k předchůdci klasické školy

David Hume

„Přísně vzato nepatří peníze mezi předmět obchodování, avšak jsou pouze nástrojem, na kterém se lidé dohodli s cílem usnadnit výměnu jednoho zboží za jiné. Nejsou článkem v soukolí obchodu – jsou olejem, který zajišťuje hladký a plynulý chod tohoto soukolí. Pokud se podíváme na jakékoli království samo o sobě, je zřejmé, že nikterak nezáleží na tom, zda je v něm větší či menší množství peněz, protože ceny statků vždy úměrně odpovídají množství peněz, a koruna v dobách krále Henryho VII. sloužila ke stejnému účelu jako dnes libra. A toto je důvodem, proč všechny bohaté a obchodující země od Kartága až po Velkou Británii a Holandsko zaměstnávaly žoldnéře, které najímali od svých chudších sousedů. Pokud by využívaly svých vlastních poddaných, jejich větší bohatství a větší množství zlata a stříbra by jim poskytovalo menší výhodu, protože mzdy všech jejich zaměstnanců musí růst úměrně blahobytu veřejnosti.“

Hume, D.: Of Money. In: Hume, D.: Essays moral, political, and literary: Indianapolis, Liberty Fund 1985, s. 281-294. Český překlad Jan Křišťan.

David Hume: 300 let od narození. 1. vyd. Praha: Centrum pro ekonomiku a politiku, 2011. s. 133, 145 s. ISBN 978-80-87460-04-7

„Obecně můžeme pozorovat, že drahota všeho, způsobená velkým množstvím peněz, je nevýhodou, která provází dobře zavedený obchod, a stanovuje mu v každé zemi určité hranice, což umožňuje chudším státům prodávat na všech zahraničních trzích za nižší ceny, než za jaké prodávají bohatší státy.“

Hume, D.: Of Money. In: Hume, D.: Essays moral, political, and literary: Indianapolis, Liberty Fund 1985, s. 281-294. Český překlad Jan Křišťan.

David Hume: 300 let od narození. 1. vyd. Praha: Centrum pro ekonomiku a politiku, 2011. s. 134, 145 s. ISBN 978-80-87460-04-7

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

„Můžeme dospět k závěru, že z hlediska domácí spokojenosti státu nikterak nezáleží na tom, zda je množství peněz větší či menší. Dobrá politika vladaře spočívá pouze v tom, aby pokud možno udržoval růst množství peněz, protože tím udržuje v národě živého ducha podnikavosti a zvyšuje množství pracovních sil, v nichž spočívá veškerá skutečná moc a bohatství. Národ, jehož množství peněz klesá, je v takové době slabší a je na tom hůře než jiný národ, který nemá o nic více peněz, ale je ve fázi, kdy množství peněz roste. To lze snadno vysvětlit, pokud uvážíme, že změny v množství peněz, ať už snížení či zvýšení, nejsou bezprostředně doprovázeny úměrnými změnami v cenách statků. Vždy uplyne určitá doba, než dojde k přizpůsobení nové situaci, a tento časový interval je pro průmysl stejně tak zhoubný, když množství zlata a stříbra klesá, jako je prospěšný, když množství těchto kovů roste. Dělník dostane od výrobce a kupce méně práce, přestože za každou věc na trhu platí stejnou cenu. Zemědělec nemůže prodávat své obilí a svůj dobytek, přitom však musí platit stejný nájem za půdu. Lze si snadno představit, že z toho musí vzniknout bída, chudoba a zahálka.“

Hume, D.: Of Money. In: Hume, D.: Essays moral, political, and literary: Indianapolis, Liberty Fund 1985, s. 281-294. Český překlad Jan Křišťan.

David Hume: 300 let od narození. 1. vyd. Praha: Centrum pro ekonomiku a politiku, 2011. s. 137-138, 145 s. ISBN 978-80-87460-04-7

„Nevyhnutelným následkem je to, že pokud se množství peněz v dané zemi nezvyšuje, budou všechny statky mnohem levnější než v dobách primitivní, nerozvinuté společnosti. Je to právě poměr mezi obíhajícími penězi a statky na trhu, který určuje ceny. Zboží, které je spotřebováno doma nebo směňováno za jiné zboží v nejbližším okolí, se nikdy nedostane na trh a tudíž ani v nejmenším neovlivní obíhající platidlo; z hlediska platidla, je tomu tak, jako kdyby bylo toto zboží zcela zničeno; a v důsledku tohoto používání zboží sníží množství na straně statků a zvýšení ceny.“

Hume, D.: Of Money. In: Hume, D.: Essays moral, political, and literary: Indianapolis, Liberty Fund 1985, s. 281-294. Český překlad Jan Křišťan.

David Hume: 300 let od narození. 1. vyd. Praha: Centrum pro ekonomiku a politiku, 2011. s. 140, 145 s. ISBN 978-80-87460-04-7

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

„Průmysl a zdokonalování všeho druhu peníze začleňují do celého státu, jakkoli malé je jejich množství – jsou takřkajíc vstřebány do každé žíly a vstupují do každé transakce a smlouvy. Žádná ruka není zcela bez peněz. A když následkem tohoto ceny všeho klesají, přináší to panovníkovi dvojí výhodu – může vybírat daně z každé části státu v penězích a za to, co obrtí, pořídí při každém nákupu a platbě více.“

Hume, D.: Of Money. In: Hume, D.: Essays moral, political, and literary: Indianapolis, Liberty Fund 1985, s. 281-294. Český překlad Jan Křišťan.

David Hume: 300 let od narození. 1. vyd. Praha: Centrum pro ekonomiku a politiku, 2011. s. 142, 145 s. ISBN 978-80-87460-04-7

„Lidstvo je natolik stejné ve všech dobách a místech, že nás dějiny v tomto ohledu neinformují o ničem novém či podivném. Hlavní užitek z nich je, že odhalují stálé a univerzální principy lidské přirozenosti tím, že ukazují lidi v rozmanitých okolnostech a situacích a poskytují tak materiál, na jehož základě můžeme utvářet svá pozorování a seznamovat se s pravidelnými pohnutkami lidského jednání a chování.“

HUME, David. Zkoumání o lidském rozumu. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1996. s. 121, 235 s. ISBN 8020505210.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

